

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 22/8/2024
Αρ. πρωτ.: 773/237837

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 6231/31-07-2024 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Φρ. Παρασύρης**, για τα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ως προς τα μέτρα στήριξης των μελισσοκόμων του Ηρακλείου Κρήτης, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και ειδικότερα για τη μεταβατική περίοδο 2021-2022 (υλοποίηση έως 2025), ο επιχειρησιακός σχεδιασμός της Γενικής Γραμματείας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα, συμπεριλαμβανομένης της μελισσοκομίας, περιλαμβάνει την αξιοποίηση πόρων, ύψους 2 δις ευρώ, οι οποίοι κατευθύνονται σε σημαντικές μεταρρυθμιστικές αναπτυξιακές δράσεις με ισχυρό περιβαλλοντικό και κοινωνικό πρόσημο.

Το πακέτο αυτό, το οποίο έχει εγκριθεί από την ΕΕ, περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

- ✓ Μέτρα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα
 - Νέοι Γεωργοί, με 420 εκ. € για την ηλικιακή αναδιάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, καθώς και τη συνολικότερη αναζωογόνηση των τοπικών αγροτικών κοινωνιών, με διπλασιασμό του πριμ πρώτης εγκατάστασης και αυστηροποίηση του πλαισίου, με όρους και προϋποθέσεις επίτευξης πιο φιλόδοξων επιχειρηματικών στόχων και ουσιαστικής οικονομικής μεγέθυνσης των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων. Στο μέτρο διατέθηκαν επιπλέον 107 εκ. € για την ικανοποίηση του μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε, ενώ εγκρίθηκαν επιπλέον πόροι 81 εκ. € για την ένταξη του συνόλου των 2.200 επιλαχόντων της συγκεκριμένης πρόσκλησης.
 - Σχέδια Βελτίωσης για την παραγωγική αναδιάρθρωση του πρωτογενούς τομέα, με αρχικό προϋπολογισμό 180 εκ. €, ενώ, με αξιοποίηση της δυνατότητας υπερδέσμευσης, εντάχθηκαν συνολικές επενδύσεις, ύψους άνω των 300 εκ. €, με έμφαση στην καινοτομία, τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Επίσης, προβλέφθηκε η δυνατότητα κάλυψης του συνόλου των αιτήσεων στήριξης που κρίθηκαν επιλέξιμες για ένταξη στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, τον Έβρο, τη Ρόδο και τη Β. Εύβοια.
 - Νέα ευέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία, με 21,5 εκ. € για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των παραγωγών σε ρευστότητα με ευνοϊκούς όρους (εργαλείο μικροπιστώσεων σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα για παροχή δανείων έως 25.000€). Το σχετικό Ταμείο βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία και έχει ήδη υπερκαλύψει τους διαθέσιμους πόρους σε

ζήτηση μικροδανείων από τους παραγωγούς. Συνεπεία της υψηλής ζήτησης που εκδηλώθηκε, στο μέτρο προστέθηκαν επιπλέον πόροι, της τάξης των 40 εκ. €, διαμορφώνοντας τη συνεισφορά του ΠΑΑ στα 61,5 εκ. €.

- Μικρά εγγειοβελτιωτικά - αρδευτικά έργα υποδομής, με 40 εκ. € για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη χρήση του αρδευτικού νερού, καθώς και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Το μέτρο προκηρύχθηκε και, μετά από χορήγηση πρόσθετης υπερδέσμευσης, εγκρίθηκαν έργα, ύψους 240 εκ. €.
- Αγροτική Οδοποιία, με 43 εκ. € για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, τη μείωση του κόστους μεταφοράς, την ταχύτερη και ασφαλέστερη διακίνηση ευπαθών προϊόντων. Στο μέτρο διατέθηκαν επιπλέον 97 εκ. € για την ικανοποίηση του μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε.

✓ Μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

- Βιολογική Γεωργία και Κτηνοτροφία, με 490 εκ. € και έμφαση στη διατήρηση της πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής ποιοτικών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και τη στήριξη των παραγωγών που έχουν επιλέξει τις συγκεκριμένες φιλοπεριβαλλοντικές πρακτικές και μεθόδους καλλιέργειας ή εκτροφής. Στο μέτρο διαθέσαμε επιπλέον 215 εκ. ευρώ για την ικανοποίηση του ιδιαίτερα αυξημένου ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε, με προτεραιότητα στη Βιολογική Κτηνοτροφία, διαμορφώνοντας το συνολικό ποσό στα 705 εκ. €, το μεγαλύτερο που διατέθηκε ποτέ στη Βιολογική παραγωγή, συμπεριλαμβανομένης, για πρώτη φορά, και της μελισσοκομίας.

✓ Μέτρα για την τόνωση του γεωργικού εισοδήματος και τη συνολικότερη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών

- Εξισωτική Αποζημίωση, με 250 εκ. € κατ' έτος για την προστασία του εισοδήματος των παραγωγών και τη διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, όπως οι ορεινές, οι μειονεκτικές και οι νησιωτικές περιοχές της χώρας.

Επίσης, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των πρόσφατων θεομηνιών, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022 προβλέπεται το Μέτρο 5.2 «Επενδύσεις αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται στο γεωργικό κεφάλαιο (φυτικό, ζωικό, και πάγιο) από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα», μέσω του οποίου παρέχεται στήριξη στους παραγωγούς (φυσικά και νομικά πρόσωπα, συνεταιρισμούς) και λοιπούς φορείς (ΤΟΕΒ) να αποκαταστήσουν το παραγωγικό δυναμικό των γεωργικών εκμεταλλεύσεών τους (γεωργικές καλλιέργειες, ζωικό κεφάλαιο και υποδομές).

Η ένταση ενίσχυσης για τις εν λόγω επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις ανέρχεται έως 100%. Το εν λόγω Μέτρο διαθέτει πόρους της τάξης των 45 εκ. ευρώ δημόσια δαπάνη και την ευθύνη εφαρμογής του έχει αναλάβει ο ΕΛΓΑ.

Έχει δημοσιευθεί η σχετική Υπουργική Απόφαση, καθώς και η πρόσκληση του Μέτρου (έναρξη υποβολής αιτήσεων από 07/03/2024) για την ανασύσταση του ζωικού κεφαλαίου, καθώς και την αποκατάσταση ζημιών σε σταβλικές εγκαταστάσεις. Στο μέτρο περιλαμβάνεται και η μελισσοκομία.

Παράλληλα, έχει ενεργοποιηθεί και το Εθνικό Στρατηγικό μας Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) για την περίοδο 2023-2027, το οποίο εγκρίθηκε από την Ε.Ε. τον Νοέμβριο του 2022 και στο οποίο έχουν διευρυνθεί και εμπλουτιστεί περαιτέρω οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων των τομεακών προγραμμάτων (ελαιόλαδο, οπωροκηπευτικά, οίνος, μέλι) σε

συνδυασμό με τις περιβαλλοντικές – κλιματικές (οικολογικά προγράμματα) και κοινωνικές δράσεις, ώστε να παρέχουν πρόσθετες δυνατότητες και προοπτικές.

Σε αυτό το πλαίσιο, μεταξύ άλλων μέτρων για τη συνολικότερη αναδιάρθρωση του ΕΛΓΑ, εξετάστηκε και η δυνατότητα αξιοποίησης των διαθέσιμων από τη νέα ΚΑΠ εργαλείων διαχείρισης κινδύνων [Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2021/2115, άρθρο 76], όπως η επιδότηση ασφαλιστρού για την κάλυψη ζημιών στην αγροτική παραγωγή από κινδύνους υψηλού ρίσκου. Σχετική πρόταση περιλήφθηκε στην 1^η τροποποίηση του ΣΣ της ΚΑΠ και υποβλήθηκε προς έγκριση στις υπηρεσίες της Ε. Επιτροπής.

Επίσης, προδημοσιεύθηκε και νέα πρόσκληση Νέων Γεωργών που αφορά στην Παρέμβαση Π3-75.1 «Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας» του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023– 2027.

Σε κάθε περίπτωση, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού τομέα συμβάλλουν σημαντικά και οι πόροι που ήδη έχουν δεσμευτεί στο τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, ύψους 7 δις ευρώ περίπου, πόροι που μεταφράζονται σε χιλιάδες επενδύσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, οι οποίες, αυτή τη στιγμή, υλοποιούνται σε ολόκληρη τη χώρα.

Ειδικότερα, για τη μελισσοκομία υλοποιούνται παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους παραγωγής παρέχοντας κίνητρα, κυρίως, για:

- εκσυγχρονισμούς γεωργικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των σχεδίων βελτίωσης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκ. € και υπερδεσμεύσει επιπλέον πόρους, ύψους 300 εκ. €) και της μεταποίησης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 150 εκ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερδεσμευτεί επιπλέον πόροι, ύψους 300 εκ. € για εντάξεις έργων που υλοποιούνται) αντίστοιχα,
- προώθηση της μεταποίησης προϊόντων μελιού μέσα από τις δράσεις των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων LEADER, στα οποία έχουν διατεθεί πάνω από 600 εκ. €.
- παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας (στο μέτρο σχεδίων βελτίωσης που έχει ήδη προκηρυχθεί),
- συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργικών εγκαταστάσεων (συνδυασμός των μέτρων ομάδες παραγωγών και σχέδια βελτίωσης),
- τυπικές και άτυπες συνεργασίες (ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες στα μέτρα των ομάδων παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκ. €, και της συνεργασίας που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκ. €).

Επίσης, υλοποιούνται γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως οι δράσεις για τη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία (συμπεριλαμβανομένης και της μελισσοκομίας), τη διατήρηση των σπάνιων φυλών ζώων, τη γενετική βελτίωση ζώων κ.λπ.

Περαιτέρω, ολοκληρώθηκαν οι εντάξεις και ξεκίνησαν οι πληρωμές στο μέτρο των Γεωργικών Συμβουλών με 94 εκ. €, μέσω του οποίου παρέχονται δωρεάν συμβουλευτικές υπηρεσίες σε γεωργούς και κτηνοτρόφους από εξειδικευμένους παρόχους - δομές γεωτεχνικών και λοιπών επιστημόνων. Επίσης, σε συνεργασία με τον ΕΛΓΟ - Δήμητρα, υλοποιούνται προγράμματα κατάρτισης για Νέους Γεωργούς που εντάσσονται ως δικαιούχοι στο αντίστοιχο μέτρο του ΠΑΑ.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη Γεωργία, την Κτηνοτροφία και τη Μελισσοκομία, έχουν ενεργοποιηθεί:

- το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης
- το Ταμείο Μικρών Δανείων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας (Ταμείο Μικροπιστώσεων)
- ο μηχανισμός των «Πρόσθετων Πράξεων» για τη διευκόλυνση της σύναψης δανειακών συμβάσεων υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων του ΠΑΑ που αφορούν στα σχέδια βελτίωσης.

Ειδικότερα για τον τομέα της μελισσοκομίας, επισημαίνεται ότι ο εν λόγω τομέας εντάσσεται, όπως προαναφέρθηκε, στο Στρατηγικό Σχέδιο για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΣΣ ΚΑΠ) 2023 - 2027, μέσω του οποίου ενισχύεται με σειρά συγχρηματοδοτούμενων τομεακών Παρεμβάσεων. Ο συνολικός προϋπολογισμός για τα έτη 2023 έως και 2027 ανέρχεται σε 61.626.450€ (12.325.290€ ετησίως). Το ποσό αυτό καλύπτεται κατά 50% από Ενωσιακούς πόρους και κατά 50% από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (εθνικοί πόροι). Σημειώνεται ότι το τομεακό Μελισσοκομικό Πρόγραμμα ήταν το πρώτο τομεακό πρόγραμμα του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 που εφαρμόστηκε κανονικά το οικονομικό έτος 2023 και επέδειξε απορρόφηση, ύψους άνω του 95%.

Σχετικά με τη δημιουργία θεσμικού πλαισίου για την ενίσχυση της δυνατότητας εντατικοποίησης της παρακολούθησης των ελέγχων στις εισαγωγές μελιού, σημειώνεται ότι έχει ολοκληρωθεί η δημιουργία της ψηφιακής πλατφόρμας για την αποτύπωση της αλυσίδας παραγωγής, εμπορίας και διακίνησης μελιού, η οποία είναι σε πλήρη διασύνδεση με το Εθνικό Ηλεκτρονικό Μελισσοκομικό Μητρώο και τα στοιχεία που δηλώνονται σε αυτό, ενώ θα παρέχεται η τεχνική δυνατότητα για την εποπτεία των εισαγωγών και την παρακολούθηση της αγοράς του μελιού, συμβάλλοντας, με αυτό τον τρόπο, στην προστασία και ανάδειξη των ελληνικών μελισσοκομικών προϊόντων, αλλά και στη διαφύλαξη των παραγωγών και του καταναλωτικού κοινού από φαινόμενα νοθείας και παραπλάνησης, αποτελώντας καθοριστικό εργαλείο για την καθιέρωση μηχανισμών ιχνηλασιμότητας και για την τήρηση του ισοζυγίου μελιού. Η ολοκλήρωση της διαδικασίας έχει δρομολογηθεί με την προσαρμογή του κανονιστικού πλαισίου αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης, το οποίο αφορά στην εμπορία και τη διακίνηση μελιού, δηλαδή των σχετικών διατάξεων (ιδίως το άρθρο 24) της υπ' αριθ. 91354/24-8-2017 απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας «Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών (Κανόνες ΔΙ.Ε.Π.Π.Υ.)» (Β' 2983/30-8-2017).

Με τη θέσπιση και αξιοποίηση τεχνολογικών εργαλείων, όπως το Εθνικό Ηλεκτρονικό Μελισσοκομικό Μητρώο, η Ατομική Ψηφιακή Μελισσοκομική Ταυτότητα και η διασύνδεσή τους με την ψηφιακή πλατφόρμα για την αποτύπωση της αλυσίδας παραγωγής, εμπορίας και διακίνησης μελιού και την αποτύπωση του ισοζυγίου μελιού, ο κλάδος της μελισσοκομίας ψηφιοποιείται και παρέχεται η τεχνική δυνατότητα για την εποπτεία των εισαγωγών και την παρακολούθηση της αγοράς του μελιού.

Σχετικά με την ανάδειξη του ελληνικού μελιού, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο της εγκεκριμένης Παρέμβασης Π2-55.7 «Δράσεις για τη βελτίωση της ποιότητας των μελισσοκομικών προϊόντων», προβλέπεται η υλοποίηση Δράσεων για την ταυτοποίηση και ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των διαφόρων τύπων ελληνικού μελιού και την τεκμηρίωση ισχυρισμών βιολογικών δράσεων και υγείας, ισχυρισμών διατροφής, γεωγραφικής προέλευσης, βοτανικής σύνθεσης και φυσικοχημικών παραμέτρων.

Ως προς τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση 6231/31-7-2024 και άπτονται των αρμοδιοτήτων των Οργανισμών ΕΛΓΑ, ΕΦΕΤ και ΜΦΙ, διαβιβάζουμε τα υπ' αριθμ. πρωτ. 9402/2-8-2024, 9400/5-8-2024 και 3670/6-8-2024 αντίστοιχα σχετικά έγγραφα των εν λόγω Οργανισμών.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, προς το οποίο διαβιβάζονται ηλεκτρονικά η Ερώτηση 6231/31-7-2024 με το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

1. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 9402/2-8-2024 έγγραφο του ΕΛΓΑ
2. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 9400/5-8-2024 έγγραφο του ΕΦΕΤ
3. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 3670/6-8-2024 έγγραφο του ΜΦΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Φρ. Παρασύρη